

DÉLVIDÉK

(BÁCSKAI NAPLÓ) — POLITIKAI NAPILAP.

— Szerkesztőség és kiadóhivatal: —
Szabadka, IV., Rákóczi-u. 20. szám
Telefonszám 300.

Felolós szerkesztő:
KÓNYA LAJOS

Szerkesztő:
BERKES MÁRK

— Megjelenik mindennap délután —
Előfizetési díj: havonta 15 korona

A tótok kiábrándultak a cseh testvérekből.

Jehlicska Ferenc dr. volt budapesti egyetemi tanárt, későbbi cseh-szlovák vallás- és közoktatásügyi minisztert — most Prágából értesítünk — a cseh-szlovák államtanács halálra ítélte hazatérés vádjá miatt. Jehlicska valamikor a magyar parlamentben nagyban obstruált a tótok elnyomása miatt a magyarországi forradalmat követőleg, mint a tót nép egyik legelső vezére, Csehszlováchiához pártolt. A csehek azonban, szerinte is, annyira kompromittálták magukat a megszállás ideje alatt s annyira megkínózták a testvér tót népet, hogy dr. Jehlicska és Ilinka nagy küldöttséget vezetett Versaillesba a békekonzferencia elé s a pánszavak előadása után az egész magyarországi tóttság nevében azt kérte, hogy a felvidéket ne csatolják cseh-szlovákiához, hanem autonómia biztosítása mellett hagyják meg azon állam kapcsolatában, melyhez eddig is tartoztak. Jehlicska és Ilinka most még Párisban vannak, annak a reményüknek adták kifejezést, hogy a konferencia teljesíteni fogja az ő kérésüket.

Luxemburg nagyhercegség vámunióban Franciaországgal.

A bécsi „Neue Freie Presse“ jelenti Bazelből: A népszavazás, amelyet Luxemburg nagyhercegség jövődöbéli politikai és gazdasági megatartása tárgyában rendeltek el, azzal az eredménnyel végződött, hogy a többség a nagyhercegség fentartása mellett nyilatkozott. Luxemburg népe ragaszkodik Sarolta nagyhercegnőhöz és vámunióba kíván lépni Franciaországgal.

A Vatikán és Lengyelország.

Az „Action Française“ jelenti Rómából, hogy Lengyelország és a szentszék között a konkordátum aláírása a legközelebbi napokban megtörténik.

Ultimátum Németországnak.

Neues Wiener Journal jelenti Londonból: Az antant tanácsa elhatározta, hogy a balti kérdésben ultimátumot küld Németországnak, amely három napos határidőt szab ki.

Kétszáznegy millió koronát vettek el a kommunisták az egyháztól.

Fáber Oszkár volt fővárosi tanár intézte a proletárdiktatura alatt az állam és az egyház szétválasztását. Rendeletet adott ki, hogy a fővárosban a kerületi munkástanácsok, vidéken pedig a községi direktóriumok foglalják le az egyház vagyonát. A szekularizáció alól csak a templomok, imaházak — és az istentisztelet céljaira szolgáló helyiségek voltak mentesek. Egyedül csak a baptista hitfelekezettel szemben volt kiméletes, mert elvett vagyonukat visszatadta azon indoklással, hogy a baptista vagyon — »proletárfillérekből össze-

gyűjtött adomány“. — A Durantul kevés sikerrel működtek a kommunisták: — összesen csak 670 egyházi és hitfelekezeti intézmény vagyonát likvidáltak. — Fáber programjának második pontja az volt, hogy a volt papokból agitátorokat neveljen: e célból propaganda tanfolyamot alapított fel. A tanfolyamnak mindössze 28-30 hallgatója volt, de az elődők a tanítás eredményével nem voltak megelégedve. — Az egyházak már vissza is kapták elkobított vagyonrészeiket. Az elrekkviralt egész vagyon: 204 501,933 korona 21 fillér volt.

A budapesti orvosegyetem márciusig zárva marad

Megerősítést nyert az a hír, hogy a budapesti orvosegyetem előadásai a jövő év márciusig szünetelni fognak. Ezen intézkedést a fa és szénhiánnyal okolták meg. Főképp azonban a hallgatók nyugtalansága miatt zárták be az egyetemet, akik erőlesen követelték a kommunista mozgalomok alatt főzerepet vállalt professzorok és asszisztensek elbocsátását. Ezen kívánságuk már meg is történt. A tanári testület egész sereg fiatal orvost csoport el, köztük elsőrangú erőket. Péterffy Tibor, Boldzicker Miksa, Dienes Lajos magántanárokat, Liebermann tanársegédet is elbocsátották. Eljárást indítottak Grósz, Bálint és Ócsy professzorok ellen is. Jelenleg a kommunista medikusok ügyeit intézi egy bizottság.

A bécsi kormány nyolc waggon fegyvert küldött Prágába.

Bécsből jelentik: Körülbelül öt-hat vasuti kocsit fegyvert küldtek Bécsből Prágába. A puskákon kívül két vasuti kocsit géppuskát is küldtek a cseheknek és valamennyit közvetlenül Prágába irányították.

Október 14-én (ül) össze az osztrák nemzeti gyűlés.

Bécs. A nemzetgyűlés felhívottsága október 8-án ülést tart, amelyen az állami pénzügyi kérdéseket fogja tárgyalni. A nemzetgyűlés plénuma október 14-én ül össze.

A magyar hajózás pusztulása.

A magyar Folyam és Tengerhajózási részvénytársaság hajóinak túlnyomó része a demarkációs vonalon túl van. Az a kevés számú hajó, amely jelenleg a társaság birtokában van, képes volna a forgalmat minimális mértékben ellátni, de a szénhiány még ezt is lehetetlenné teszi. Teherátvitel forgalom egyáltalában nincs. A Dunagőzhajózási Társaság hajóinak többségét szintén elvesztette. A személyforgalom lebonyolítása normális keretek között folyik, de teherszállítás alig van. Ezen a téren ugyan, a jelekből következtetve, nem sokára némi javulás várható. A hajók a Dunán fölfelé Pozsonyig, lefelé Bajáig közlekednek. A hajózást az angolok ellenőrzik, a forgalomhoz szükséges szénmennyiséget is tőlük kapja a társulat.

Az osztrák pénzügyi helyzet és az antant.

A Daily Mailnak jelenti Párisból: A szövetséges hatalmak az osztrák köztársaság súlyos pénzügyi helyzetéről tárgyalnak. A szövetségesek sohasem egyeznek bele egy osztrák államcsödbe. Az antant a békekötés alkalmával Magyarország pénzügyi helyzetén is segíteni fog.

Monarchista-puccs készen Németországban.

A „Chicago Tribune“ berlini tudósítója jelenti, hogy november 9-ére monarchista-puccs kitörésétől félnek Németországban.

Kun Béla levelezése a bécsi kommunistákkal.

A bécsi újságok közlik, hogy a bécsi kommunista-vezérek állandóan leveleznek titokban Kun Bélával és a Karlsteinben internált többi volt népbiztossal.

A magyar államvasutak angol kézben.

A magyar államvasutak egész a forradalom idejéig, mondhatni hivatásuk magaslatán állottak. Modern mintára voltak szervezve, szerelvényeik főképen személy-, illetőleg gyorsvonat mozdonyaik a legmodernebb modellek után készültek. A kistarcsai nagy gyár, a Ganz telep, a győri waggongyár mozdonyai és vagonjai oly híresek voltak, hogy még külföldön is akadt megrendelőik. Közismert dolog például, hogy a volt orosz cár szalonvonatát a pesti Ganz-gyárban építették.

A máv. vasúti hálózata is modern alapokon készült és mint nagyon kiterjedt hálózat kereskedelmi szempontokból nagy horderekkkel bír. A forradalom és a megszállás óta azonban a máv. üzeme folyton fogyott, sőt csaknem teljesen megbénult, a szénmizériák és más egyéb akadályok miatt a magyar állam bevételai nagyon megcsökkentek. A csökkenés különben már a háború alatt is mutatkozott.

A máv. forgalma most újabb javulásnak néz eléje. Egy angol nagyvállalat 47 milliárd koronáért bérbe vette a máv. összes vonalait. A bérszerződés 90 évre szól és köti, hogy a bérbevevő köteles a máv. szerelvényeit, épületeit rendezni, jókarban tartani és jókarban visszaszolgáltatni. Külön pont szól a szerződésben a máv. mostani alkalmazottairól és úgy rendelkezik, hogy minden vasutas megjárandó az új szolgálatban is. A magyar államvasut életében mindenesetre nagyjelentőségű esemény az angol tőke beavatkozása.

Eltrendelték a sorozást.

(Saját tud.) Szabadka okt. 7

A belgrádi központi kormány hadügyminisztere tudvalólag elrendelte az 1894-1879 évekbeli korosztályok sorozását. Erre vonatkozólag Markovics Milorád parancsnok ezredes rendeletet intézett a város katonai osztagához, amelyben közli, hogy a fenti korosztályok sorozása október hó 8-tól 18-ig tart. Továbbá azt, hogy alkalmasnak találta egyéneket nem vonulnak be rögtön. A bevonulás ideje később lesz meghatározva.

A városi tanács a maga részéről felhívja mindazon sorozandókat akik előzőleg a rendes sorozáson nem minősültek alkalmasoknak és Szabadka város területén laknak, hogy a városi katonai osztagnál 48 óra alatt jelentkezzenek. Ellenkező esetben büntetésben részesülnek. Megjegyzendő, hogy a sorozási és jelentkezési kötelezettség kizárólag a szláv nemzetiségűekre vonatkozik.

Felelősségre vonják a magyar forradalmi kormányokat.

Budapesti vezető körökben erős áramlat alakult ki amellyel, hogy felelősségre kell vonni a volt forradalmi kormányokat. Mert nemcsak a törvények, hanem a politikai erkölcs is szigorúan követeli, hogy mindazok, — akik október 31-e óta a kormány tagjai voltak, bírói uton politikailag és büntetőjogilag felelősségre vonassanak.

Elmarad az adóösszeírás.

— Közszemlére teszik ki a kiszámítási javaslatokat. —

A városi tanács már hetekkel ezelőtt elhatározta, hogy még a tél beállta előtt elrendeli az adóösszeírást. Az adóügyi főszámvéve erre vonatkozólag elkészítette a határozati javaslatot, miszerint ez évben is nyolc adóösszeírást végeznék az adóösszeírást, melyet október 15-től november végéig teljesen befejeznek. Tekintettel a nehéz anyagi viszonyokra, a tanács 30 korona napidíjat állapított meg a nyolc tisztviselő számára, akiknek eszerint módjukban áll kocsi bejárni kerületeiket. — Az adóösszeírást azonban egyelőre el kellett halasztani; közbejött ugyanis az ennél sokkal fontosabb földreform megvalósítása, amely bizony nagy és körültekintő munkát igényel. Az adóhivatali főnök kénytelen volt tehát elhalasztani az adóösszeírást, melyet csak akkor fog elvégezni a meg-

bízott nyolc tisztviselő, ha a népszámlálást befejezték.

Ehelyett azonban a zombori pénzügyigazgatóság felhívására a jövedelmi adótörvény 35. § a értelmében értesíti a városi adóhivatalt az összes adóórát, hogy az 1918. évi jövedelmi- és vagyonadó valamint az 1917. évi hadiadósszámadóra vonatkozó kiszámítási javaslatok október 7-15 ig közszemlére vannak kitéve s hogy azok a hivatalos órák alatt (városi székház, I emelet 62 a) megtekinthetők. A közszemlére tett kiszámítási javaslatokra vonatkozólag minden adóköteles, — akik alatt bárhol egyenestől fizető polgárok értendők, — megtekinthetők után esztleges észrevételei irásban nyújthatja be az adóügyi hatósághoz.

Két trachoma-iskola lesz Szabadkán.

(Saját tud.)

okt. 7.

Megemlékeztünk arról az elszomorító jelenségről, hogy a szabadkai elemi iskolák növendékei között nagymértékben terjed a trachoma. A betegség terjedésének oka tudvalólag a közismert szabadkai tisztáltságtalanságban rejlik. Hogy a veszedelmes szemhajt terjedését valami uton-módon megakadályozzák, szükségessé látszott a beteg tanulók különválasztása a többiből ezért a hatóság terve vette több trachoma-iskolának felállítását.

Dr. Barta Antal tiszt. főorvos

személyesen eljár; ebben az ügyben és vizsgálatai során nagyon szomorú tényeket tapasztalt. Csak magában a rókusai iskolában 32 tanulóval konstataálta az egyiptomi szemhajt. A trachoma-iskolák felállítását tehát égetően szükséges. Két ilyen iskola lesz Szabadkán. Az egyiket a Jaszarai, a másikat pedig a Mlaki iskolában rendezik be. Eredetileg a Szt. Györgyiben is akartak létesíteni egyet, de erről a tervről lemondtak. Az iskolákban a tanítást a hét végén meg is kezdik.

Szervezik már a polgárőrséget?

(Saját tudósítás).

Szabadka, okt. 6

A polgárőrség szervezése úgy látszik, hogy rövid időn belül megtörténik. — Mindenesetre nagyon fontos a közbiztonság helyreállítása, amely a háború kitörése óta ismeretlen fogalomma vált Szabadkán és másutt is. — Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy a rendőrség ma használhatatlan elem sőt ellenkezőleg azt lehet mondani, hogy a szabadkai rendőrséget annakidején kitűnően megszervezték, csak hogy csekély létszámánál fogva képtelen ily viszonyok között a közbiztonságot fenntartani. A rendőrség nem egyszer kísérelte már meg a rendőrség létszámának felemelésével segíteni azon az anomálián, azonban ezzel sem érhetette el a kívánt eredményt.

Újabb tervbevetették a rendőrség újjászervezését, amelyet minden nehézség nélkül keresztül vitt volna a városi hatóság, — ha az ehhez szükséges anyagiak rendelkezésre állanak. — Ennek híján egyelőre természetesen le kellett mondani a rendőrség újjászervezéséről. — A

közbiztonság ügye azonban nem tér halasztást, a kérdés megoldása égetően szükséges. Elhatározta tehát az illetékes hatóság, hogy polgárőrséget szervez. Lipuk tegnap számában részletesen beszámoltunk erről; mindössze annyit jegyzünk meg még, hogy előszörban az a polgárőrséget hívták fel a polgárőrség megszervezéséhez, akik vagyonszemből és így anyagiilag is támogathatják a polgárőrséget. Viszont ez nem jelenti azt, hogy szegényebb osztálybeli férfiak nem teljesíthetnek polgárőrségi szolgálatot; elévgre mindenkinek érdekében áll, hogy a városban és környékén tökéletes rend és közbiztonság uralkodjék. — A szolgálat nem lesz terhes, — nagy létszám mellett, minden polgárőrségi köteletként egyszer kerül a sor. A szolgálatban levő polgárőrök a tervezet szerint 30 korona napidíjat kapnának. — A tervezet kész, csak végre kell hajtani, hogy mikor, az már csak az intézők dolga fűgg.

A „legvérengzőbb zsidó“

— Szamuelli sopronkövesdi szereplése. —

Szamuelli, akit a történelem „legvérengzőbb zsidó“ néven főg emlegetni, a vasutas sztrájk alkalmával hóherosapatával. Többek közt Schmidt Mátyas vasúti pénztárost azért, mert részt vett a politikai jellegű sztrájkban; Szamuelli elfogatta. A pribékek Schmidtet a pénztár helyiségében fojták el fiával együtt, aki véletlenül szintén apja hivatalos helyiségében tartózkodott.

Bévittek őket a faluba, ahol Szamuelli elé kerültek. Ez a szörnyeteg az áldozatok fülé hallatára köteleket kert, hogy „hamar vége legyen a dolognak“. Schmidt későbbbeesetten hangzott a csalánságát, míg fia, aki nem is gondolt arra, hogy őt is baj érheti — felajánlotta életét váltásául apjáért, Szamuelli soproni helytartója Eisbűdér erre rákiáltott: „Lágyan nyugodt, magára is sor kerül“.

Szamuelli pribékjei azután megragadták az öreg Schmidtet és fia személtárára telakasztották egy kortefára. Kiszámított kegyetlenséggel úgy végezték irózatlan munkájukat, hogy a szerencsétlen ember fél óráig lógott a kötélen, amíg szenvedéséitől a halál megváltotta. Fiaának végig kellett nézni atyjának szörnyű haláltusáját. A szegény fiatalember, aki pedig sokszor látta a halált, szími kiáltást szerzett az orosz és olasz harctéren, ajultan rogyott össze. Ajulásából fölverték és Szamuelli közölte vele, hogy őt is felakasztják Küzdőni kezdett a város hóherosokkal, de puska ussal lefőtötték és ugyanígy a fára, amelyen atya kiszendvedt, felakasztották. Szamuelli sopronkövesdi elkövetés Eisbűdér is elírte végzetet, a kommunizmus bukása után Acsidon menekülés közben agyonlőtték.

Mikor lesz villany?

(Saját tud.)

okt. 6.

Megkérdeztük ma a szabadkai villanytelep igazgatóját, Szivircsics Duzánt, mikor lesz villany. Mindjárt úgy válaszolt: Azt csak maga a jó Isten tudja.

Emondta, hogy Bastélica belga főmérnök Belgrádban engedélyt kapott a pécsi szénbányából való naponkénti két waggon szén kiutalására. Ő ezzel az engedéllyel, illetve utalvánnyal 5-én reggel Pécsre indult, hogy elindítsa a szén. Addig is úgy intézkedett, hogy egy másik belgrádi utalványára a szabadkai üzletvezetőség adjon a telepnek 6 waggon szén. Ezt ma, kedden már be is szállították a telepre, hogy megkezdjék vele az üzemet azonnal, mihelyt megjön — még ma — Pécsről a főmérnök és azt mondja, hogy már elindult a szén is. De ha a szén nem indult még utna, csak akkor fűtnek be a telepen, ha már itt lesz a pécsi szén is.

Az is megtörténhetik, hogy a szállítás hetekig tart. Akkor addig nem lesz villanyvilágítás. A villamos forgalomról pedig szó se lehet addig, míg Bastélica főmérnök legközelebb el nem megy a románokhoz, hogy tőlük kapja meg a napi harmadik waggon szén, ami a teljes üzem felvételéhez szükséges.

HIREK.

A különböző világnézetek

vetélkedő harcában, egy hosszú és cikk cakkosan hullámzó fejlődési folyamat után, mint természetes végeredményhez: elérkeztünk végre a keresztény gondolat megszűnés diadalához. A romboló aramatok kiölték ömagukat és hál' Isten, végleg letűnőben vannak a látóhatárról. Végző vonágításukat benső megelégedéssel szemléljük mi is, akik szívvel lélekkel a győzelmes új irányzatot szolgáljuk; de azt szolgáltuk már akkor is, amikor ez még nagyon háládatlan és lebebesült tollforgatásnak látszott. S most, hogy új és szebb jövő virradatán állunk csak természetesen, ha örömszerű arccal fogadjuk minden olyan megnyilatkozást, mely a keresztény eszmák újabb terfoglalását jelenti. Összefoglalással köszöntjük tehát a B. Ján nébány nap mulva megjelenő *Új Élet* című keresztény újságot is, melynek szerkesztői régi, kedves ismerősök, s a nevük, egyetemesük ennélfogva kész program nekünk. Tehetségek és kipróbált elvűsűgők mindeneképp biztosítják arra, hogy a keresztény eszmák nyílegyenes irányban haladó erdőségi ösványáról soha egy pillanatra se fognak letévedni; a keresztény társadalomban felbredt öntudat és a szervezkedés szükségességének mindinkább fokozódó átérzése pedig nemes vállalkozásuknak anyagi érvényesülését biztosítja. Új, érdekes lapjárunk részletesebb ismertetésére egyébként egyik legközelebbi számunkban még visszatérünk.

Szm.

— Miként hívják össze a magyar házat? Kóorr Kálmán táblai tanácselnök a kibontakozás érdekében készített memorandumában, amelynek az antant hatalmak egyikének (az angolnak) meghatalmazottjához jutott el, a következőket javasolja: A minisztertanács felhívást intéz az országgyűléshez, illetve helyetteséhez, hogy a törvényekben gyökerező jogánál és kötelességénél fogva az országának a mai állapotból az alkotmányos rend útjára való vezetése céljából a szükséges lépéseket tegye meg. Az országgyűlés, illetve helyettese kiáltványt intéz az országgyűléshez, amelyben kifejti, hogy a képviselőháznak az a határozata, amellyel magát széteszottnak mondotta ki, törvénytelen, semmis és ékéként működési fonátát fölvenni, kötelességét teljesíteni tartozik. Egyúttal átiratot intéz a két Ház elnökeihez, hogy az országgyűlés nádorválasztás céljából üljön össze. A nádort megválasztják s az előírt fogadalmat és esküt nyomban letéve, a felelős magyar miniszteriumot azonnal kinevezni.

— A „Pesti Hírlap“ keresztény kézben. A keresztény-szocialista párt a Pesti Hírlapot megvásárolta Légrádiéktól. A párt tulajdonjogát mant át a lap tulajdonjoga, a Váci körút 75. szám alatt levő bérpalota, a nyomda teljes felszereléssel. Mint vételár hallatlan összeget emelgetnek. A tisztozást a vállalatnál már meg is kezdték. A zsidó újságírókat, a zsidó kiadóhivatali alkalmazottakat egymásután bocsátják el.

— Az erdőgondnokság elfoglaltja új helyiségét. Mag-

artuk, hogy a Pázmány-utcai volt Aubermaun-házat a hatóság az erdőgondnoki hivatal részére foglaltta le. A hivatal már meg is kezdte a behurcolkodást, de nem foglalja el az egész épületet. — Egy része ugyanis megmarad a csendőrség részére mindaddig, míg a csendőrség elhelyezése végleges megoldást nem nyer.

— Egy szabadtéri leánykarrierje Sivezes Arankáról, Sivezes István városi tisztviselő leányáról azt a hírt kaptuk, hogy a budapesti néppoperában Adorján helyett első primadonna lett. Legnagyobb sikerét „Hoffmann meséi“-ben érte el. Legközelebb az „Alarcos bá“ és „Mizson“ operában lép fel. A szabadtéri színművésznőt a közönség minden előadás után lelkesen ünnepli.

— A garaiak kifizették az adót. Ismeretes az a furcsa történet, ami Garán esett meg, s amelynek a szereplői nyíltan megtagadták az adófizetést. Az ügyben az a változás történt. A magyar polgárok részéntük magukat az adófiatalságra — Klinkó Ferenc tisztviselőt pedig, akit letartóztatott annakidején, a hatóság szabadság bocsátotta.

— A földosztás és a földbirtok. A földosztás révén földhöz került földművesek a kapott földért 120 korona bérösszeget fognak fizetni holdanként. Ez a bérleti összeg azonban még nem végleges.

— Kétszázötvenezer munkanélküli Budapesten. — A kommunizmus és a román harcokból folyóan egy pár állami gyárat kivéve, az összes gyárak szűnnek. Budapesti kétszázötvenezer ipari és munkás van munka és jövedelem nélkül. Számuk napról napra növekszik. Magyarország fővárosára a legnagyobb éhség a legborzalmasabbtól és a legretentesebb nyomor várekozik.

— Jón só és petróleum. A közlekedési miniszter Szabadság részére 50 waggon só, meg 7 és fél waggon petróleumot utalt ki. A só és petróleum már utben van Szabadság felé. A petróleumot az új cukorjegylen levő petróleum-szivénnyre fogják kiadni.

— Elvesztett karcsatt. A Damjanics és Borosényi utcák keresztezése és a Kozma utca kezdetéig terjedő útvonalon tegnap délelőtt elvesztett egy arany karcsatt. Megtaláló jutalomban részesül, ha átadja Kozma utca 154 szám alatt.

— A pogányimádók. Tegnap délután Palicson a Vermevilla előtt sétálgatott a tóparton két messze vidékről jött mama a fiukkal. Sokáig nézgették a kerítés lécein keresztül a régi nagy szabad színház kőszobrát, a sok pogány-görög istennőt, meg végre becsontak egy kapu és kettesben sorban valamennyi előtt letérdeltek, abban a hitben, hogy azok valami szenteket ábrázoltak.

— A makacs betörők. Dr. Patényi Gyula főgimnáziumi tanár feljelentést tett, hogy már negyedik éjszaka ismeretlen alakok beakarnak törni hozzá. Az ajtókat fesszogatják s amikor látják, hogy nem bódognak vele, otthagyják

de másnap éjjel újra eljönnek. Nem tudni, hogy nem e megrögzött tréfacsinálók munkája az egész, mindazonáltal a rendőrség utána nyomoz az éjszakai csend háborítóknak.

— Kunfi bécsi képviselő. A bécsi volt kommunista magyar követség három a kalmazottja, Schmidt Zoltán, Milynek Ottó és Wagner Ottó felett itélkezett a bécsi bíróság. A bűnök az volt, hogy mint kommunista diplomaták, több bécsi kereskedőt becsaptak hatis utlevelekkel. Kunfi stülusez diplomatáit 3-3 havi fogházra itélték. A negyedik vádlottat, Heinz Károlyt, ebben a családi ügyben csak később fogják felelőségre vonni, mert más eljárás is folyik ellene, ugyanis a bécsi ügyészség gyilkosság miatt vádat emelt ellene. Heinz a vád szerint egy matrót gyilkolt meg. Ilyenek voltak Kunfi (előbb Kohn) többszörös miniszter ur diplomatái, — tolvajtarsai.

— Budapest ellátása. Bécs. Budapesti jelentik, hogy a keresztényszozialisták gyűlést tartottak, amelyen Maller István propaganda miniszter és Ereky közlekedési miniszter is megjelentek. Ereky kijelentette, hogy a lakosság éhezni és nyomorogni fog, mert a falvakból nem érkeznek elegendő liszt a fővárosba. Nem értezik pedig azért, mert a Haditeremény zsidó ügynökei nem mennek le menni a vidékre, félve attól, hogy a nép egyenverit őket. Ereky ezt a nehéz problémát úgy gondolja megoldhatóknak, hogy keresztény ifjakat és nőket fognak ingyenes tanfolyamokon kiképezni a gatona ügynöki pályára, akiket azután majd szívesen fogad a földművelő nép.

— Felemelnek a mozik helyarait. Ertesítés Tektinettal a példátlan filmkolesondijakra s a folytozoz emelkedésben levő fizemköltségekre, kélytalanek vagyunk régi helyarainkat október hó 10-étől (péntek) mérsékelten felemelni. Liffa Bioskop. — Korzó-Mozi r. t. — Eit Mozi r. t.

— Naptár 1920-ra. A Szent Antal-Nyomda mint irodalmi vállalat a ránkjövő 1920-i székőv-re nagy képes naptárt ad ki, mely most van sajtó alatt. Tekintettel arra, hogy a mai papírinséges időkben a vállalat fölösleges munkát végezni nem akar, már most elfogad rendeléseket, hogy a szükséges mennyiségről tájékozva legyen. Rendeléseket a „Delvidék“ címére (Szabadság, IV., Rákóczi utca 20) kerünk.

— Agyonlőtt csempész. Votjuk József orosz fogságból visszatérve, csempészettel foglalkozott. Vasárnap Horgosnál a határőrök, a mint a demarkációs vonalon átakart szökni, agyonlőtték. Holtes é a B. Ján-utí temető hullaházába vitték.

— Amig a korcsában volt Baity Tamás sebesiospusztai gazdálkodó hazafelé menet betéti a Zrímbori kapunál levő Sztánics korcsmába. Amig a korcsmában szórakozott, ismeretlen tettesek lovát, kocsiával együtt elhajtották.

— Plébánosok és hitoktatók figyelmébe. A Szent Antal-Nyomda elkészítette a Szent István-Társulat kiadásában megjelent és az elemi iskolák III-VI. osztályaiban használatos katekizmust. Ára 4 korona. Kapható korlátlan mennyiségben.

— A világháború okmányai. A Wiener Mittagspost szerint a világháború kitéréséről szóló okmányokat angol kiadásban is megjelentetik. A néhány hét múlva megjelenő könyv a legfontosabb okmányok fascimiláját is közli.

— Fogorvosi műteremzet a fővárosi Verme házába helyeztem át, a Löwy Testvérek áruházára fölötti emeletre. Szegényeknek ingyenes rendelés 8-tól 9-ig. Dr. Blum László.

— Dr. Scherzer Ivo közkórházi főorvos, a gráci szemklinika volt asszisztense, rendel a szembeteg részére d. u. 2-4 ig a városi bérpalotában (a színház mögött) I. em. 6. sz. Szemészeti műtőket a közkórházban, vagy a beteg lakásán végez. Telefonszám 833.

— Dr. Vecsei Jenő orvosi rendelője nem betegek részére. Lakása: VI. kör, Mária Terézia-tér 12., Vojnisch Piroška-féle ház. Rendel: d. e. 7-9 ig; d. u. 2-től fél 4 ig és 5-7 ig.

Korzó-Mozi

„Az igazság diadala“ mint önálló művészi alkotás is, egyike azoknak a kivételes, ragyogóval telt filmeknek, melyek a közönség emlékezetében maradnak. Az pedig, hogy a Vörös boszorkány IV. részét reprezentálja „Az igazság diadala“, valóságos esemény számba megy. Ez a befejező rész a Vörösboszorkány minden eddigi jeltését felülmúlja. A Korzó Mozi hétfőtől csütörtökig (okt. 6-9 ig) mutatja be.

Cinabár a képzelet álma, a filmtechnika szédítő esodája

A LIFKA MOZIBAN

hétfőtől csütörtökig
október hó 5-9 ig

A vörös boszorkány IV. Az igazság diadala.

Drámai attrakció 4 felvonásban.

➡ Befejező rész. ➡

Xavier de Montepia világ-

hírű regénye után. —

Főszereplők:

Helena Markovska

Albert Capozzi.

➡ Jegy már kapható! ➡

Kezdeté délután 4 és 6 órakor.

Vennék 2 waggon

ALMÁT

SCHMIDT és DIETRICH közvetítő
irodája Bácsfeketehegy Telefon 9 sz.

Szomoru szívvél jelentjük,
hogy felejtethetelen fiunk

KÁICS ÁRPAD

lelküdvéért október 9-én reggel fél 8 órakor a Szt Györgvi plébánia templomban 1919. okt 8 án az olasz hátrétén történt elhunytának emlékére gyászmise lesz, amelyre rokonait ismerőseit és barátait is ezúton meghívjuk.

Káics Nándor és Dani, Fani szülei.

Pályázat.

Szentföldön egy német tannyelvű tanítói állásra pályázat hirdettetik a következő javadalommal: A község pénztárából 800 kor. 5 hold szántóföld 4 1200□ öl a kataszter szerint 3 1200/1600□ öl haszonélvezete, 200 K, lakber, 60 K kertvátság. Kérvények **okt. 10** ig a Szentföldi pi iskolaszékhez címezve nyújtandók be. — Martin József iskolaszéki elnök.

Hirdetmény.

Közbirré teszem, hogy Szabadkán a volt házárkányi mögött fekvő, 38 házhelyre felszabott 8590 négyszögöl területű ingatlan, amely a szabadkai 25785, 26057, 26795, 26796, 26944, 27269 és 27270 sz. mu telekterületi betétben van felvéve, 100,000 korona kikiáltási áron, irodában (Városi térpalota 1. emelet 5)

1919 évi okt. 9-én d. u. 3 óra or nyilvános árverésen el fog adni. A vétel ár, amely a kikiáltási árnál kisebb nem lehet, nyomban készpénzben, vagy a Horvát országos bank számadkai fokjának tetétkönyvével fizetendő. A vételi illetékek és az átírási költségek a vevőt terhelik.

Szabadkán 1919 évi okt. hó 3 án
Dr. Boschán Samu ügyvéd

OHO Shampoo

A legjobb tej és hajmosószer. Pehelykönnyű haj. Tiszta fejbőr. Kapható minden jobb pipere üzletben. Ára 2 korona.

Klein Géza
nagykereskedése, Szabadkán.

Kapható:

- Gyanta, Gépzsir,
- Terpentin, Marószóda,
- Szikativ, Kopállak,
- Schleiflakk, Kocsilakk
- Borax, Szoda b. b.
- Sellakk, Glizerin,
- Gummiarabicum,
- Szappangyökér,
- Parkettkenőcs,
- Kéniap, Smirglivászón
- Kámfor, Firnis, Tea,
- Szardinia, Tömjén,
- Bors, Kőmőny,
- Jánoskenyér, Citrom,
- Csokoládé, Cacao.

Alapítatott 1891. Telefon 52.

Gyógyszerész

október, nagy híresség kiadványt körs Szabadka környékén. Cím a kiadvány.

Malusev-iroda hirdetései.

HAZ eladó 50000 koronáért, nagy udvarral a Kakas iskolánál. 509

HAZ eladó, teljesen jó karban, a fő térhez közel. Orvsnak vagy ügyvédek megfelel. 510

HAZ eladó és nov. 1-én átveheti alkalmas borkamérsre 427

HAZ eladó, a fő térhez köz. ében a sarkon és vendéglőnek megfelel. 307

HAZ eladó és nov. hó 1-én átvehető 32000 koronáért. Teljesen jó karban. 456

Vendéglő eladó, a fő téren és azonnal átvehető. Étteremnek. 504

ROTORZOTT szó ája skinek van jelentése be, ha jó áron akarja kiadni.

HAZ megvételre kerestetik 150000 koronáig. 999

SÁTORFONYVÁT megvételre keresek

HAZ megvételre kerestetik 200000 koronáig. 1000

HADIKÖLCSÖN kötvény vételét és eladását közvetítem.

PÉNZKÖLCSÖNT közvetítek házra, földre és szőlőre.

FEHÉRHÁTÚ bankjegyeket 200 és 25 koronát beváltását közvetítem.

MÁSOLIK kiadásu 20 koronás bankjegyek becserélését közvetítem.

SZERB körvények és folyamodványok megírását elvállalom.

FORDÍTÁSOKAT magyar nyelvről szerbre elvállalom.

PÉKSEGÉDET keresek azonnali felvételre, esetleg bérbeadó egy pékkemenet jó tájékoz.

SPITZER-féle lisztárjegyzék

(a csirke piac melletti kiközben levő lisztraktárban).

Van szerencsém tisztelt vevőit ez utca értesíteni, hogy a gabona árának rohamos emelkedése miatt hitelesnek teszi a lisztárjegyzék az eddigi közölt áron való árusítását. Mindazonáltal iparkodom a liszt árát a legutóbbi napok napi árcsökkentésére állandóan kapható rálam:

- legfinomabb grizes 0-ás liszt
- legfinomabb főzőliszt
- fehér kenyérliszt
- barna kenyérliszt
- fehér rozsliszt
- legfinomabb buzakorpa

Nagyobb vételnél kívánatra ingyen házhoz szállí ok. Wagonvételre, kereskedőknek, viszont elárú sítók nak és rütkrek külön megállapodás szerint szállítok.

SPITZER MÓR

VI. kör, Terézia-ter 33. Telefon 3-38.

Férfi és női gyapjúkelmék, cselymek, bélésárúk nagy választékban

nagybani és kiskereskedelmi eladása a legelőnyösebb árakban
Strassernál

IV., Damjanich u. 62 sz. a tanítónői képezde átellenében. Cukrász üzlet mellett

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy szörmeáruházamat megnyitottam. Mindennemű

szörmé t

beszereztem, melyet tisztelt vevő közönségnek lehető

legolcsóbb árak mellett

rendelkezek a hocsátok. Szakszerű kiszolgálást biztosítok, miért kérem a nagyérdemű közönség szíves pártfogását

Goldstein Antal szücsmeister.

Eötvös u. 40. (Husz-piac), vörödi és tenyér felvételnek.

APRÓ HIRDETÉSEK.

KROMBLÖK-féle rövid zongara eladó Damjanich-u. 97. 2389-2

150 HEKTÓS hordó eladó Fiszter Ágostonnál, V. kör. 2.85-5

HUSZÁRKASZÁRNYA mellett 3 lánc szántóföld, mely gyártottnak vagy házhelyeknek megfelel; esetleg parcellákban is eladó. Cím a kiadványban 2388-7

EGY jömeneteli úri és női fodrász üzlet eladó Cím a kiadványban, 2386-2

2 KÖTÖTT gyapott kabát, 1 gummi-kerekű tolokocsi és fürdőkad melegítővel eladó. Cím a kiadványban

VIII. kör Sáro-utcában 5 kapa telek két házzal eladó. Barna Sándor VI. kör Kovács-utca 292.

KERESK, száraz szellős pincét. bornak Scultóty, Szegedi szőlők 110/a. 2382-3

EGY fekete féderes hintó eladó II. Tóth u. 436 sz. 2374-4

EGY jókarban levő Szőlőtörő eladó IV., Király-u. 219 sz. 4

FUVAROZÁST

helyben és vidékre elvállal:

GERE és TÁRSÁ
Miklós-u. 42. — Telefon 305

ELŐNYÖS NAGYBANI ÁRAKON

KAPHATÓ

- Magcsávázó-szer
- Vasgálicz
- Kénsav
- Saletromsav
- Kékiítő I-a fél kg-osüvegekben
- Marószóda lukováci
- Keményítő darabos 70 kg-os csomagokban
- Karbid 60 kg os hordókban
- Burgonyakeményítőliszt I-a 75 kg-os zsákokban
- Sidol
- Vaspor kupolak
- Kékiítő tucatonként
- Sóda bicarbóna
- Salmiak darabos
- Schellack (orang)
- Bilistyei ólom zárolt 80% Vegytisztacelsav ballonokban
- Kéniap I-a olasz kénből.
- Szegedi paprika ólomzárolt
- Gyeriia
- Tea I-a beylan
- Fahéj
- Pipere szappan I-a minőség
- Puder gyógyszerészek részére

TRAFIKANT-nál

Fűtás-utca 308. Telefon 4-65 sz.

Nyomatott a Szent Antal Nyomdában Szabadkán. —